

Indhold i SFO

**Indholdsovervejelser
over virksomheden i SFO og samarbejdet
mellem SFO og skole
FOA – Fag og Arbejde**

Indhold

- **OECDs definition på individuelle nøglekompetencer der anses nødvendige for at være et kompetent samfundsmedlem**
- **Forslag til formålsparagraf for fritidsordningen i folkeskolen**
- **Forholdet mellem skoletid og SFO tid**
- **Komplementær samordning – sammenhæng og variation**
- **Hvad kan fritidspædagogikken bidrage med**
- **Værdier**
- **Teknisk - Praktiske kundskaber / Værkstedes og håndværksaktiviteter**
- **Leg og skabende aktiviteter**
- **Social interaktion og fællesskab**
- **Rammebetingelser**

OECDs definition på individuelle nøglekompetencer der anses nødvendige for at være et kompetent samfundsmedlem

1. Kunne integrere i forskelligt sammensatte grupper

skabe gode relationer til andre

evne at samarbejde

kunne løse konflikter

2. Kunne handle frit og uafhængigt

se sine handlinger i en større sammenhæng

lægge planer for sit liv

forsvare egne rettigheder

3. Kunne bruge værktøjer i et gensidigt samspil

anvende sprog, symboler og tekst interaktivt

bruge viden og information interaktivt

anvende teknologi interaktivt^[1]

^[1] Langager, Søren: *Fra fritidspædagogik til dagliglivspædagogik*, Notat udarbejdet for BUPL, København, 2004. Citatet er uddraget og oversat fra: Rychen & Salganik (eds.) (2003): *Key competences for a successful Life and a Well-Functioning Society*, side 56 ff

Forslag til indholdsbeskrivelse for fritidsordningen i folkeskolen

1. (opgaven)

- Fritidsordningen skal i overensstemmelse med folkeskolens formålsparagraf komplementere skolens samlede virksomhed både tids og indholdsmæssigt. Fritidsordningen udøver sin virksomhed i undervisningstiden og udenfor undervisningstiden i børnenes fritid i skolen. På den måde bidrager fritidsordningen til barnets alsidige udvikling med henblik på, at barnet oplever sammenhæng i tilværelsen og kontinuitet i skolen.
- Virksomheden i fritidsordningen bygger på den erkendelse og erfaring, at børns udvikling og læring sker hele tiden og at barnet er medskabere af egen læring og udvikling.

Indholdsbeskrivelse 2. (mål)

- Gennem virksomheden i fritidsordningen skal børnene opnå evne til skabe gode relationer til andre, evne til at samarbejde og evne til kunne løse konflikter. Endvidere at kunne se sine handlinger i en større sammenhæng, kunne lægge planer for sit liv og forsvare egne rettigheder. I forlængelse af undervisningen i fagene bidrager fritidsordningen til, at børnene opnår færdigheder i anvende sprog, symboler og tekst interaktivt, at kunne bruge viden og information interaktivt og at kunne anvende teknologi interaktivt.

Indholdsbeskrivelse 3. (værdier)

- Virksomheden i fritidsordningen skal bygge på værdierne i det danske folkestyre, og således forberede børnene til medbestemmelse, medansvar, frihed, lighed, demokrati og åndsfrihed. Endvidere skal virksomheden ske, så børnene opnår forståelse for andre kulturer og deres egenart, for menneskets samspil med naturen og omsorg overfor svage grupper.

Indholdsbeskrivelse 4. (principper)

- De pædagogiske principper skal bygge på leg, dialog og skabende virksomhed. Virksomheden skal være munter og lystfuld, stimulere barnets nysgerrighed og lyst til at undersøge og skærpe sin nysgerrighed. Fritidsordningen skal opmuntre børnene til i fællesskab at udvikle sine sociale kompetencer, og det er det pædagogiske personales opgave at sikre, at alle børn føler sig trygge og som en del af fællesskabet.

Indholdsbeskrivelse 5. (temaer, indhold og aktiviteter)

- **Fritidsvirksomhedens pædagogiske indhold skal blandt andet udfoldes i temaer, hvor børnene udfordres, og får mulighed for at prøve og udvikle sine evner og kundskaber i en meningsfuld sammenhæng. Temaer som udfoldes i fritidsordningens virksomhed skal være meningsfulde både set i et dagliglivsperspektiv, men også med henblik på dannelse af færdigheder og evner, der gør det enkelte barn livsdueligt i bred forstand.**

Omdrejningspunkter for sådanne temaer er følgende:

- **Æstetisk virksomhed**
- **Værksted og håndværks aktiviteter**
- **Social interaktion**
- **Sundhed og idræt**
- **Leg**
- **Natur og teknik**
- **Musik, dans og drama**
- **Medieudfoldelse**
- **Fritidsinteresser**

Indholdsbeskrivelse 6. (planlægning og evaluering) og 7. (samarbejde)

- 6. Fritidsordningen udarbejder i samarbejde med børn og forældre planer for mål, indhold, aktiviteter og gennemførelse af disse aktiviteter i samarbejde og overensstemmelse med skolens øvrige mål, opgaver og indsatsområder. Det sker med henblik på, at fritidsordningen skal kunne nå sine mål og gennemføre sine opgaver. Virksomheden i fritidsordningen skal kontinuerligt evalueres i samarbejde med børn og forældre, med henblik på optimering af opgaveløsningen.
- 7. Fritidsordningens virksomhed udfoldes i samarbejde med skolebestyrelsen, lokalmiljøet, dagtilbudene og den øvrige del af skolen.

Forholdet mellem skoletid og SFO tid

- Varsom med at udvide skoletiden på bekostning af SFO tiden
- En forudsætning er at SFO i højere grad skal være en del af skolen både i og udenfor undervisningstiden
- SFOs indholdsbeskrivelse er også gældende i undervisningstiden
- Det skal ske ud fra princippet om sammenhæng og variation

Komplementær samordning – sammenhæng og variation

De to systemer:

Pædagogik i undervisningen

og pædagogik i SFO virksomheden

har hver sit anerkendte område i samme felt

med en fælles målsætning

men med hver sin måde at nå målet på

Hvad kan fritidspædagogikken bidrage med

- Mere af det som det er ikke er så meget af i forvejen: Det sociale - håndværket - æstetikken – sundhed og idræt – naturen – demokratiet - fællesskabet

- Fælles indsatsområder for skole og SFO (oplæg fra DPI):

At kunne forfølge sine interesser og skabe nye

- Få berigende sociale, intellektuelle og følelsesmæssige erfaringer
- Lege og udforske det fantasifulde
- Udvikle udtryksformer, sprog, begreber og skriftsprog
- Arbejde med matematikforståelse

Temaer

- **Æstetisk virksomhed**
- **Værkstedes og håndværks aktiviteter**
- **Social interaktion**
- **Sundhed og idræt**
- **Leg**
- **Natur og teknik**
- **Musik, dans og drama**
- **Medieudfoldelse**
- **Fritidsinteresser**

Arbejdet med værdier som grundlag for arbejdet med temaer

- **Demokrati, humanisme, ligestilling, solidaritet**
- **Overvejelsen over normer og holdninger**
- **Handler om samvær og deltagelse, relationer,**
- **Konfliktbearbejdning**
- **En væsentlig forudsætning for samfundsdeltagelse**

Teknisk - Praktiske kundskaber / Værksted og håndværksaktiviteter

- **Er i dag nedprioriteret i skolen**
- **Er noget andet en faglig faglighed**
- **Tilgodeser andre børn end symbol analytikerne**
- **De praktisk - tekniske kundskaber skal have sin egen værdi i skolen**

Leg og skabende aktiviteter

- Leg, sport drama og musik mv.
- styrker en uformelle undervisning og indirekte læring
- Også i forhold til værdier og normer
- Hermed bidrager skolefritidsordningen også til synliggørelse af disse overvejelser
- Der samtidigt gøres diskuterbar

Social interaktion og fællesskabet

- I Virksomheden i SFO er vi gennem fælles aktiviteter med til at udvikle hvor der gøres fælles erfaringer
- Alle bidrager til den fælle referenceramme, hvor man er socialt deltagende
- Og bidrager til et fælles løft

Pædagogmedhjælperne bidrager med følgende opgaver i fritidsordningen:

- Igang sætning af spil og lege
- længere samtale med børn
- tegning og maling
- sport og gymnastik
- værkstedsaktiviteter
- hente børn til og fra skolen
- oplæsning og fortælling
- computerspil
- madlavning sammen med børnene
- lektielæsning
- udflugter, musik, teater, drama, koloni og film og videoproduktion med børnene

Allerup, Langager og Robenhagen: *SFO under forandring*, Danmarks Pædagogiske Universitet, København, 2004

I undervisningstiden bidrager pædagogmedhjælperne med:

- tegning og maling
- skoleaktiviteter
- lektielæsning
- igangsætning af spil og lege
- oplæsning og fortælling
- sport, gymnastik
- værkstedsaktiviteter
- musik, udflugter, ude aktiviteter som natur og bål mv.
- Teater og drama, lejrskole
- computerspil
- de ser film og video med børnene og arbejder med multimedier

Allerup, Langager og Robenhagen: *SFO under forandring*, Danmarks Pædagogiske Universitet, København, 2004

Rammebetingelser

- **Det er nødvendigt at der fastsættes nationale rammer for gruppestørrelser, plads samt de fysiske rammer generelt**